

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)^{*}

Naziv kolegija	Metafora – filozofski aspekt					akad. god.	2021./2022.		
Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost					ECTS	5		
Sastavnica	Odjel za kroatistiku								
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski		
Vrsta studija	☒ jednopredmetni ☒ dvopredmetni		☒ sveučilišni		☐ stručni		☐ specijalistički		
Godina studija	☐ 1.		☐ 2.		☒ 3.		☐ 4.	☐ 5.	
Semestar	☐ zimski ☒ ljetni	☐ I. ☒ VI.		☐ II. ☐ VII.		☐ III. ☐ VIII.		☐ IV. ☐ IX.	☐ V. ☐ X.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	
Opterećenje	2	P	2	S	-	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje		
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	dv.007, 202... Sveučilište, pet. 8,30-12 sati					Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			hrvatski
Početak nastave	4.3. 2022.					Završetak nastave			10. 6. 2022.
Preduvjeti za upis kolegija	-								
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Ante Periša								
E-mail	anperisa@unizd.hr				Konzultacije		Utorkom 11-13 sati		
Izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Ante Periša								
E-mail	anperisa@unizd.hr				Konzultacije		Utorkom 11-13 sati		
Suradnik na kolegiju	-								
E-mail					Konzultacije				
Suradnik na kolegiju	-								
E-mail					Konzultacije				
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ e-učenje		☐ terenska nastava
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	Nakon položenog ispita student će moći: - Prepoznavati i kritički prosvuđivati ne samo svjesne, nego i „nesvjesne“ metafore u govoru, tekstu, javnom diskursu i sl.; - Stvarati nove riječi i metafore ovisno o namjeni i potrebama; - Identificirati i prosudjivati slike/koncepte koji služe kao podloga bilo kojega mišljenja (i govora); - Dati primjere uporaba (uspjelih) metafora u raznim znanostima kad se dođe do granica mišljenja i mogućnosti jezičnog izraza, te pokazati smjer mišljenja.								
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi									
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave		☒ priprema za nastavu		☐ domaće zadaće		☐ kontinuirana evaluacija		☒ istraživanje
	☐ praktični rad		☐ eksperimentalni rad		☒ izlaganje		☐ projekt		☒ seminar

* Riječi i pojmovni skloovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:
Uvjeti pristupanja ispitu	<p>- Redovito pohađanje nastave (minimalno 70% nazočnosti na predavanjima i seminarima da se ostvari pravo potpisa i pristupanja ispitu), izrada i izlaganje seminarskog rada.</p> <p>- Studenti su obvezni izraditi seminarski rad, koji bi trebao obuhvaćati 10-15 kartica teksta (Times New Roman 12, prored između redaka i odlomaka 1,5).</p>			
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok	☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova		17. 6. 2022.; 1.7.2022.		
Opis kolegija	Temeljne postavke o metafori. Mjesto i uloga metafore u jeziku. Metafora u užem i u širem smislu. Vrste metafora. Osnovne teorije metafore. Metafora u nekim važnim povjesno-znanstvenim razdobljima. Metafora i analogija. Metafora u poeziji, retorici, umjetnosti. Suvremene teorije metafore. Interakcijska i konceptualna metafora. Konceptualne metafore. Metaforičnost mišljenja i jezika u cjelini? Slike kao podloga viđenja svijeta. Metafora u književnosti i u retorici. Pojam i metafora. Svesne i nesvesne metafore. Istina i metafora.			
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>PREDAVANJA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u tematiku. Definicije metafore. Traženje zaboravljenih metafora u jeziku. 2. Aristotelova teorija metafore 3. Metafora i retorika u širem smislu 4. Metafora i promjene značenja 5. Metafora u novijoj filozofiji 6. Interakcijska teorija metafore 7. Konceptualna metafora 8. Konceptualna metafora 9. Wittgenstein i konceptualna metafora: usporedba 10. Spoznaja, istina i metafora 11. Apsolutna metafora (Blumenberg) 12. Metafora i granice mišljenja 13. Metafora u književnosti, osobito poetska metafora 14. Analogija i metafora 15. Posvudašnjost metafora <p>SEMINARI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u kolegiju. Podjela seminarskih tema. Upoznavanje studenata s obvezama u okviru kolegija. 2. Temelji metafore. Retorika, poetika i metafora 3. Uzroci nastanka metafora 4. Četiri modela metafore 5. Interakcijska teorija metafore. Metafora: žarište i okvir 6. Funkcioniranje metafore 7. Konceptualna metafora 8. Konceptualna metafora 9. Metafora u javnom (političkom) diskursu 10. Metaforičnost, doslovnost i važnost konteksta 11. Pojam, istina i metafora. - Metaforička struktura jezika 12. Metaforika i metafizika. Destrukcija metaforologije 13. Metafora i analogija (entis) 14. Metafora, retorika i umjetnički izraz 15. Metafore, mitovi i čovjek (antropologija)			
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aristotel, <i>O pjesničkom umijeću</i>, prev. Z. Dukat, Školska knjiga, Zagreb, 2005., pogl. 19-22 (1456a-1459a). 2. Max Black, Metafora, u: <i>Republika</i>, godište LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 73-87 3. Lakoff, George/Johnson, Mark, <i>Metafore koje život znače</i>, prev. A. Ryznar, Disput, Zagreb, 2015. (odabrana poglavlja) 4. D. Hajdarević / A. Periša, Znanje i gledanje u konceptualnoj metafori, u: <i>Croatica et Slavica ladertina</i>, 2015., str. 285. – 309.			

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<p>5. Winfried Nöth, <i>Metafora</i>, u: Republika, godište LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 61-72. (ili: Isto u: W. N. <i>Priročnik semiotike</i>)</p> <p>6. Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i>, Zagreb 1978., str. 65-81, 89-135.</p> <p>7. Mateusz Milan Stanojević, <i>Konceptualna metafora u kognitivnoj lingvistici: pregled pojmova</i>, SL 68, 2009., str. 339-359.</p> <p>8. Josip Užarević: Tropi i jezik. Zapažanja o metafori, metonomiji i sinegdoihi, u: Ž. Benčić/D. Fališevac (ur.), <i>Tropi i figure</i>, Zagreb 1995., str. 105. – 112.</p>					
Dodatna literatura	<p>- Aristotel, <i>Retorika</i>, prev. M. Višić, Naprijed, Zagreb 1989. (odabrana poglavlja)</p> <p>- U. Arnswald/J. Kertscher/M. Kroß (ur.), <i>Wittgenstein und die Metapher</i>, ParErga, Berlin, 2004.</p> <p>- Max Black, Još o metafori, u: <i>Treći program Hrvatskog radija</i> 46(1994), str. 75. – 85.</p> <p>- Blumenberg, Hans: <i>Ästhethische und metaphorologische Schriften</i>, Suhrkamp, Frankfurt a.M. 2001., str. 139. – 171.</p> <p>- Blumenberg, Hans: <i>Paradigmen zu einer Metaphorologie</i></p> <p>- Borčić, Nikolina (2010), <i>Konceptualne metafore u političkim intervjuima</i>, u: "Medijske studije", Vol. 1 No. 1, str. 136. – 156.</p> <p>- Čulić, Zjena, Analiza nekonvencionalnih metafora iz područja materijalizacije apstraktnih entiteta, u: <i>Filologija</i>, No. 34., 2001., str. 59. – 90.</p> <p>- Donald Davidson, <i>Istraživanja o istini i interpretaciji</i>, Demetra, Zagreb 2000., str. 192-211. (ili Isto, u: <i>Treći program Hrvatskog radija</i> 46(1994), str. 97-107)</p> <p>- Eva Federer-Kittay, <i>Jedan interludij o kontekstu: Relaciona teorija značenja</i>, u: <i>Treći program Hrvatskog radija</i> 46(1994), str. 108-123.</p> <p>- Ernesto Grassi, Filozofija i retorika, u: <i>Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine</i> 9/1-2(17-18) (1983), str. 39. – 59.</p> <p>- Ernesto Grassi, <i>Die unerhörte Metapher</i>, Hain, Frankfurt/M 1992.</p> <p>- Ivon, K./S. Vrcić-Matajia, Metafora putovanja u <i>Pričama iz davnine</i>, u: <i>Libri & Liberi</i>, 2016. 5(2), 341-356.</p> <p>- Stipe Grgas, „Metafora i materijalnost jezika“, <i>Filoz. istraživanja</i>, Zagreb 1991, god. 11, sv. 2.</p> <p>- E. Jüngel/P. Ricoeur, <i>Metapher. Zur Hermeneutik religiöser Sprache</i>, Evangel. Theol., Sonderheft, 1974.</p> <p>- George Lakoff, <i>The Contemporary Theory of Metaphor</i>, u: Ortony, Andrew (ed.) <i>Metaphor and Thought</i> (2nd edition), Cambridge, University Press, 1992.</p> <p>- F. Nietzsche, <i>O istini i laži u izvanmoralnom smislu</i>, preveo D. Barbarić, Matica Hrvatska Zagreb 1999. str. 7 – 21.</p> <p>A. Periša, <i>Uvod u filozofiju jezika</i>, (Priročnik. Digitalno izdanje Sveučilišta u Zadru. 2016.) http://www.unizd.hr/Portals/41/Uvod_u_filozofiju_jezika.pdf?ver=2016-10-12-134025-980</p> <p>- P. Ricoeur, <i>Živa metafora</i>, prev. N. Vajs, Zagreb 1981.</p> <p>- John S. Searl, <i>Metafora – formuliranje problema</i>, Treći program Hr. radja 46(1994), str. 86-96.</p> <p>- Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i>, Zagreb 1978.</p> <p>- Štrkalj Despot, Kristina (2014), <i>Konceptualna metafora i dijakronija: o evoluciji metaforičkog uma u hrvatskom jeziku</i>, u M.-M. Stanojević (ur.) <i>Metafore koje istražujemo. Suvremeni uvidi u konceptualnu metaforu</i>, Srednja Europa, Zagreb, str. 63. – 91.</p>					
Mrežni izvori	<p>(Konceptualna metafora u kognitivnoj lingvistici: pregled pojmova, Mateusz-Milan Stanojević ; Filozofski fakultet u Zag.)</p> <p>(Metafora i metonimija kao poticaj u procesu imenovanja, Dunja Brozović Rončević/Milena Žic Fuchs)</p> <p>(Zjena Čulić, Analiza nekonvencionalnih metafora...)</p> <p>(Tea Rogić Musa, <i>Od metafore-riječi do metafore-funkcije. Prilog metodologiji proučavanja metaforike u književnom tekstu</i>)</p>					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☒ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit		
	☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski rad	☐ seminarски rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Način formiranja završne ocjene (%)	npr. 50% kolokvij, 50% završni ispit	
Ocjenvivanje /upisati postotak ili broj bodova za elemente koji se ocjenjuju/	1 – 49%	% nedovoljan (1)
	50 – 62,9%	% dovoljan (2)
	63 - 75,9 %	% dobar (3)
	76 – 88,9%	% vrlo dobar (4)
	89 – 100%	% izvrstan (5)
	Prvi kolokvij 1 ECTS bod; seminar (izlaganje + rad) 1 ECTS bod; drugi (završni) kolokvij (i/ili pismeni/usmeni ispit) 2 ECTS boda	
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo	
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obvezе, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cijelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povrјedu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno; - razne oblike krivotvoreњa kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispituju u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvoreњe rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/</p>	